

ÅRSPLAN DEL 1

Barnehagegården AS er en privat barnehage med 4 eiere. Eierstyret er ansvarlig for aksjeselskapet og barnehagens øverste kontrollorgan. Barnehagen ligger på Øvre Killingmo gård i naturskjønne omgivelser med skogen som nærmeste nabo. Barnehagen åpnet i mai 2008 og har to avdelinger med barn alderen 0-6 år.

Vi har en helt unik beliggenhet. Vi er innrammet av skog, jorder og en dam. Her er det muligheter for mange flotte naturopplevelser og grovmotoriske utfordringer.

Med skogen som nærmeste nabo har vi mange fine turmål rett utenfor porten. Vi har både lavvo og gapahuk og det er mange fine bålplasser i skogen. Vi har utarbeidet rutiner og regler som skal gi et godt utgangspunkt for spennende turer og opplevelser for liten og stor. Det er mye god lek og læring på tur. Barna får bruke alle sine sanser og oppleve omverdenen med hele seg.

BARNEHAGENS VISJON

«Det er stort å være liten i barnehagegården»

Med dette mener vi at barna skal få oppleve at de er det viktigste i barnehagegården. De skal oppleve at de er helt unike for den de er, at de får sine meninger hørt, behov dekket og at de er omgitt av mennesker som virkelig bryr seg om dem som et likeverdig individ. Barnas hverdag skal preges av iver, lek, nysgjerrighet og anerkjennelse. Barnehagetiden skal være stappfull av barndomsmagi som gir minner for livet.

VÅRT PEDAGOGISKE GRUNNSYN

Omsorg

Rammeplanen sier:

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.»

For oss betyr dette:

Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barn og barns omsorg for hverandre. For å sikre at hvert barn får god omsorg og blir sett i løpet av dagen har alle et spesielt ansvar for å ta kontakt med alle barna, observere og passe på at ingen er alene. Personalets oppgave er å skape positiv kontakt, oppmuntre, gi utfordringer og ekstra oppmerksomhet. De skal prate og leke med barna, og vise at de bryr seg om hvert enkelt barn.

Voksne skal ha en anerkjennende kommunikasjon hvor barna er likeverdige samspillspartnere.

Hvert enkelt barn skal ha opplevelsen av at akkurat det er helt unikt.

Danning

Rammeplanen sier:

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.»

For oss betyr dette:

Barna i Barnehagegården skal støttes i deres unike væremåte. De voksne skal veilede barna slik at de lærer seg til å se seg selv, sine behov, sette ord på og sortere følelser. Barna støttes slik at de utvikler en årvåkenhet overfor andres behov, følelser og ønsker. Barna skal oppleve at alle har en plass i fellesskapet og at noen ganger så blir det ikke alltid slik man hadde tenkt seg/ønsket at det skulle bli. Barna skal få hjelp og støtte til å utvikle god sosial kompetanse. Barna skal lære hvordan det er å være en god venn og lekekamerat.

Lek

Rammeplanen sier:

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre

For oss betyr dette:

Hverdagen i Barnehagegården skal være fylt av lek og glede. Alt vi gjør skal være lystbetont og det skal ha et preg av lek over seg. Barn elsker å leke og vi skal derfor legge til rette for et lekemiljø som er stimulerende, gir gode vennsksapsrelasjoner og innbyr til kreativitet. Vi ønsker å skape rom som tar imot barna med åpne armer og sier «kom hit og lek med meg»

Rollelek og samlek er kilden til mye god sosial kompetanse hos de eldre barna. Det må derfor finnes både tid, rom og utstyr slik at det kan innby til god lek.

De yngste barna er mer opptatt av lekene til hverandre enn hverandre. De ønsker derfor å leke ved siden av hverandre med samme ting. (Parallell-lek). For å kunne gi gode muligheter for dette må barnehagen ha mange av samme leke. Det er viktigere at det er mye av de lekene vi har, enn at det er et rikt utvalg på ulike leker. Dette er starten for de yngste barna til å opprette samlek. Dersom vi ikke tilbyr leker som gjør at de kan leke parallell-lek, kan det i stedet skape konflikter mellom barna fordi de ønsker å leke med samme leke.

Barnas lek skal være sentral i barnehagens dagsrytme og i planlegging av andre aktiviteter.

De voksne har mye ansvar i barnas lek. Man er ansvarlig for at det fysiske miljøet skal ligge til rette og stimulere for at barna skal kunne leke, utforske og utfolde seg.

Det skal være mulighet for rollelek, konstruksjonslek, fysisk lek og digital lek.

Dersom vi voksne blir invitert med i leken er det viktig at vi deltar på barnas premisser. Den voksne skal la barna styre leken og man skal anerkjenne og oppmuntre de forslagene som kommer.

Vi voksne er også ansvarlige for å ta initiativ til lek. Dette for å introdusere ny lek eller introdusere nye elementer inn i eksisterende lek slik at leken utvides. Det er også vi voksne som er ansvarlige for at alle barn får mulighet til å delta i leken. Barn som sliter med lekekoder skal ha voksne som støtter de slik at de får innpass i leken og øker sin kompetanse på lek.

Det er også viktig at de voksne har en observatørrolle i barnas lek. Da kan man fange opp barn som faller utenfor leken eller som av ulike grunner ikke klarer å være med i andres lek.

Når vi observerer barn i lek vil vi også kunne fange opp mye av barnets generelle kompetanse. F.eks. sosial kompetanse, språk, motorikk etc.

Læring

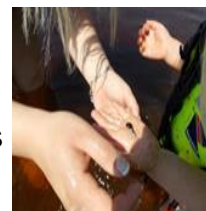
Rammeplanen sier:

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.»

For oss betyr dette:

Vi tenker at læringsbegrepet henger sterkt sammen med leken. Det er gjennom leken at barna skal lære. I læringsbegrepet mener vi at det å stimulere til nysgjerrighet og vitebegjær er vårt største mandat. At barn skal undre seg over ting, bli nysgjerrige med tanke på å ønske å vite mer og at de kan lære hvordan de kan søke mer kunnskap og informasjon. Kunnskap kan de få av andre barn, voksne og digitale medier. De voksne skal bygge videre på barns innspill og undring slik at interesser trigges og kunnskapsnivået økes.

Vi har valgt å jobbe med tema, nettopp for at det skal gi rom for både lek og læring, samt at barna selv skal kunne være med på å påvirke hvor veien skal gå videre. Hva fanger deres interesse? Hva ønsker de å lære mer om? Hva ser vi at barna synes er morsomt? Når er det de stiller nysgjerrige spørsmål? Dette må vi voksne være årvåken for gjennom hele barnehagehverdagen for å kunne fange opp. Da først fanger vi opp mye av det barna formidler av ønsker og interesser. Vi må ta de på alvor når det er noe de ønsker å gå videre med og vi må ha tid og rom for at deres innspill blir fulgt opp. Barna skal alltid oppleve at det de kommer med er viktig og interessant. Samtidig er det viktig at vi voksne observerer det enkelte barns ferdigheter og kunnskaper slik at vi kan oppmuntre til aktiviteter/områder som vi ser de har behov for å øve seg på.

Barns medvirkning

For oss betyr dette:

Å gi barn medvirkningsmulighet i hverdagen handler om så mye mer enn å la de bestemme hva de vil ha på seg. For oss handler det om hvordan vi møter barna. Når et barn opplever at deres tanker, ønsker og meninger blir tatt imot med respekt og anerkjennelse, så tror vi barna opplever å ha innvirkning på fellesskapet. Vi skal ta barn på alvor i forhold til hva de sier og ønsker. Dette betyr ikke at de alltid kan få det som de vil, men de skal oppleve å bli hørt og anerkjent for sine ytringer. Vi lytter til dem både i forhold til enkle ting i hverdagen, som hvor mye de trenger å ha på seg ute, i relasjoner med andre barn og i forhold til hva de ønsker å lære når vi jobber med tema. Barna skal oppleve å bli hørt, spurt og sett. De skal oppleve at de har innflytelse på egen hverdag og de aktiviteter som gjøres i barnehagen. Det er viktig at barn i alle aldre har medvirkning, en aktiv deltakelse i eget liv. Derfor må man være oppmerksom på barns ulike uttrykksformer. Barns deltakelse i planlegging og vurdering kan forstås som at deres intensjoner skal fortolkes slik at de får betydning for de valg personalet tar.

PROGRESJONSPLAN FOR BARNES MEDVIRKNING		
1-2 ÅRINGER:	3-4 ÅRINGER	SKOLESTARTERE:
<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter planlegges og gjennomføres ved at man tolker barnas nonverbale og verbale språk • Barna får være medhjelpere i hverdagen • Barna får bestemme om de vil ha votter på eller med når de går ut på vinteren 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter planlegges etter spontane samtaler med barna. • Barnas ønsker blir tatt på alvor • Lytter til barnas behov og hjelper de til behovet er dekket. • Barna bestemmer selv hva de vil ha på seg med veiledning fra voksne 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter planlegges gjennom barnesamtale • Barna oppfordres til å hjelpe mindre barn med hverdagsaktiviteter • Barna finner ut hvilke klær de skal ha på seg tilpasset været.

Foreldrenes medvirkning

Vi ønsker et godt samarbeid mellom hjem og barnehage. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Det er viktig for oss at det er en gjensidig respekt og god forståelse mellom barnehagens virksomhet og foreldrenes ønsker. Det skal være en god og anerkjennende dialog mellom foreldre og ansatte. Hovedfokus skal alltid være barnets beste. Det er også viktig at foreldre medvirker til innenforskap* for alle barn i barnehagen.

Barnehagen ønsker foreldre som medvirker i planer og opplegg i barnehagen som f.eks: Snakke om yrket sitt, bidra i forhold til en annen kultur, vise en spesiell interesse de har, komme med forslag til temaarbeid utfra hva ditt barn er interessert i etc.

Barnehagen har et foreldreråd. Foreldrerådet består av alle foreldre og skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Alle barnehager skal i tillegg ha et Samarbeidsutvalg (SU). Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer.

** Hvordan skape et bedre og mer inkluderende miljø? En hverdag som har plass til alle, som verdsetter mangfold. Hvordan snakker vi som voksne med og rundt barna våre i forhold til barn som har utfordringer, barn som ikke er som alle andre? Hvordan bemøter vi andre barn i barnehagen ved levering og henting? Hvem blir bedt i bursdager? Hvem blir bedt med hjem? Alle voksne har et ansvar for å hjelpe de som sliter med å komme inn i fellesskapet.*

Søvn og hvile

Små barn trenger å sove/hvile i barnehagen i løpet av dagen. Hos oss sover barna ute i vognskuret hele året. De yngste barna får ofte mindre utetid på vinterhalvåret. Når de sover ute får de likevel frisk luft og de er beskyttet mot vind og nedbør. Det er derfor viktig at dere har med pose, skinn og tepper når temperaturen krever dette. Vi har alltid en sovevakt ute i vognskuret.

Barn har individuelle behov for søvn. For oss er det viktig at det er barnets behov for søvn blir ivaretatt.

Rammeplan for barnehager sier: «*Personalet skal ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.*»

Rammeplanen s 20

Forskning viser at barn bør få sove en hel søvnscyklus. For små barn varer en slik søvnscyklus i omtrent 60 minutter. En hel søvnscyklus er viktig for læring, kognitiv utvikling, bedrer konsentrasjon og hukommelse og kroppens motstand mot stress har blitt styrket.

På bakgrunn av denne kunnskapen ønsker ikke vi å vekke barn i løpet av søvnscyklusen.

De eldre barna har også behov for roligere perioder i løpet av dagen. Barnehagen skal legge til rette for at det skapes rom i hverdagen dekker barnas behov for hvile.

DOKUMENTASJON OG VURDERING

Vi dokumenterer og vurderer vårt arbeid gjennom:

- Ukebrev som sendes ut hver uke med oversikt over hva vi har gjort og begrunnelser for hvorfor vi har tatt de valgene vi har tatt. Ukebrevene vil både inneholde bilder og teoretisk forankring til lovverk, Rammeplan og annen teori.
- Øyeblikk fra dagen kan bli publisert på barnehagens facebook side.
- Årsplan og månedsplaner er arbeidsverktøy som skal synliggjøre barnehagens fokus, temaer og arbeidsmetoder.
- Observasjoner.
- Møteinnkallelser og referater.
- Personalmøter og plandager med tid til refleksjon. Vi har for tiden søkelyset rette mot barnas lekemiljø, voksenrollen i barnehagen og et inkluderende barnehagemiljø.

DEN GODE STARTEN - TILVENNING OG OPPSTART

Når barnet har fått plass hos oss, inviterer vi barnet og foreldrene til å komme på besøk, slik at dere kan bli kjent med barnehagen. Vi tilbyr alle nye en oppstartsamtale i forkant av tilvenningen, slik at vi kan bli kjent og sammen bli enige om hvordan vi best mulig legger opp tilvenningen for barnet.

Tilvenningstiden er svært viktig for barna. Det er tiden barna bruker på å bli kjent med de voksne, barna på avdelingen og det fysiske miljøet inne og ute i barnehagen, sammen med dere som foreldre.

Ved oppstart i vår barnehage vil barnet og foreldrene møtes av barnets tilvenningsperson. Tilvenningspersonen er en av de ansatte på avdelingen som fungerer som tilknytningsperson for barnet den første tiden. Tilvenningspersonen sørger for at barnet blir sett og ivaretatt best mulig, etablere trygghet for barnet i barnehagen og barnets inntreden i barnegruppen. Tilvenningspersonen er den som følger barnet og foreldrene i tilvenningsperioden.

Hvordan barnet tar tilvenningen er svært ulikt fra barn til barn. Vi legger til rette for at

Hvordan barnet tar tilvenningen er svært ulikt fra barn til barn. Vi legger til rette for at tilvenningsperioden skal bli best mulig for både barn og foreldre. Vi vet at det å slippe barnet sitt ut i noe nytt og ukjent kan være spennende og følelsesladet for foreldrene. Det kan være lurt å komme på besøk i barnehagen i forkant av oppstarten, slik at

barnet har sett barnehagen før det skal begynne hos oss. Ved å vise barnet at dere er trygge på oss og barnehagestarten for den lille, så hjelper det barnet i møte med barnehagen. Dersom det er noe dere lurer på eller synes er vanskelig så gi oss beskjed, slik at vi kan gjøre tilvenningen lettere for dere og barnet.

Mål for tilvenning: Barn og foreldre er så trygge på barnehagen at det oppleves som greit å skilles

TIPS:

Hva trenger du av klær og utstyr:

I skiftetøyboksen for inneklær:

2 bukser, 2 body/gensere/t-skjorter, 2 par sokker/strømpebukser, 2 truser (for de som har sluttet med bleier)

I boksen for uteklær:

Fleecesett/ullsett (et ekstra sett for de som sover), tynn lue med hals (for de som sover), 2-3 par votter, ullsokker,

Tynn dress/tykk dress

Regntøy og gummestøvler

Joggesko

Dockboots/sherrox/vintersko

Tynn lue/tykk lue

Vanter, votter og regnvotter

Varme sokker

Det er et stort ønske om at barna har eget tøy de sover i. Dumt hvis de har blitt våte ute, og de ikke har annen fleece/ull eller lue.

Alle som sover må ha med dyne/sommerpose/vinterpose – alt etter som hvilken årstid vi er inne i.

Smokk og kos. Alle skal ha en smokk liggende i barnehage (Lurt å ikke ta den med hjem)

Solkrem (sommer)

Rompekrem

Bleier (Vi minner dere på flere bleier på sms, eller på kidplan).

DEN SPENNEDE OVERGANGEN – SISTE ÅRET I BARNEHAGEN, OG OVERGANG TIL SKOLEN

Barnehagegården har Ugleklubb for skolestarterne. Ugleklubben starter allerede på høsten med å øve seg på hvilket ansvar det innebærer å være eldst i barnehagen. Vi legger vekt på å gjøre det siste året i barnehagen utfordrende nok for 5 åringen, uten å fokusere for mye på skolen.

Mål for ugleklubben:

- * Skape trygghet og positive forventninger til skolestart
- * At barna er mest mulig selvstendig selvhjulpen i praktiske hverdagsaktiviteter

Vi mener at noe av det viktigste som barna har med seg fra barnehagen til skolen er god sosial kompetanse.

Det vi øver ekstra på det siste året er:

- * **Prososial adferd** (positive og sosiale ferdigheter)

Ta hensyn til hverandre, utføre handlinger som er til hjelp for hverandre, hjelpe hverandre, dele, inkludere, være hyggelig mot hverandre, være en god venn.

- * **Selvregulering** (evne til å styre tanker, handlinger og følelser)

Takle konflikter på en konstruktiv måte, ikke ta igjen når man blir ertet eller slått, sette egne behov og ønsker til side i situasjoner som krever turtaking, demokratiske kompromisser eller felles avgjørelser. Bli bevisst på egne følelser og ha evne til å forstå seg selv.

- * **Selvhevdelse** (evne til å be andre om hjelp, kunne stå for noe selv, reagere på andres handlinger, kunne si nei)

Våge å stå imot gruppepress, tørre å si nei/hente hjelp fra en voksen når man opplever at andre gjør noe galt, tørre å initiativ til å bli med i lek og sosialt samvær med andre, invitere andre inn i fellesskapet.

For å gjøre barna bevisste på dette så jobber vi blant annet med et verktøy som heter grønne tanker – glade barn.

Ugleklubben har egen tid i løpet av uka hvor de eldste barna samles. Her er det i tillegg til sosial kompetanse, fokus på skoleforberedende aktiviteter som:

- * Øve på å ta imot beskjeder og utføre oppgaver
- * Vente på tur
- * Skape nysgjerrighet i forhold til lese/skrive/matematikkfaget

Hver høst har alle oppvekstområdene et foreldremøte for skolestarterforeldrene.

På våren vil vi ha en foreldresamtale der vi snakker om hvilken informasjon foreldrene ønsker at barnehagen bringer videre til skolen. Barnehagepersonalet kan også ha ønsker for hva de vil videreformidle, dette vil i så fall bli drøftet i denne

samtalen. På samtalen vil det bli skrevet en samtykkeerklæring, og informasjon kan da overføres til skolen.

Skolen inviterer til to besøksdager, der en av dagene er innskrivingsdag. Skolene ønsker at foreldrene følger barna disse dagene slik at de skal kunne etablere et godt foreldresamarbeid.

Skolestarterne i vår kommune er med på:

- «Matte på tvers» - Barnehage og skole samarbeider om en utedag med elever fra 3.kl og skolestartere i barnehagen. De følger et eget opplegg med fokus på samarbeid /bli kjent og matte. Det gis tilbud til foresatte om å følge eget barn som går i barnehage utenfor nærskoleområdet eller er uten barnehageplass
- Besøk på Aur Prestegård - alle skolestarterne i Aurskog.
- Topptur til Elgheia - alle skolestartere i Aurskog
- «Den kulturelle matpakka» - Tur til Bygdetunet på Hemnes.

PROGRESJONSPLAN FOR RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

1-2 ÅRINGER	3-4 ÅRINGER	SKOLESTARTERE:
<p>* Barna skal ha erfaring med fargestifter/blyanter</p> <p>* Vi synger sanger med bevegelser</p> <p>* Peke- og billedbøker er tilgjengelig for barna</p> <p>* Vi forteller historier med konkreter</p> <p>* Vi setter ord på handlinger sammen med barna</p>	<p>* Barna øver på å tegne/leke-skrive</p> <p>* Barna skal gjenkjenne sitt eget navn som ordbilde</p> <p>* Vi synger sanger med flere vers</p> <p>* Vi leser bøker som forteller en historie</p> <p>* Vi samtaler med barna om kulturelle tradisjoner og opplevelser med familien</p>	<p>* Barna skal øve på et funksjonelt blyantgrep</p> <p>* Barna skal øve på å skrive eget navn</p> <p>* Barna lager egne fortellinger gjennom tekstskeping</p> <p>* Vi leser fortsettelsesbok</p> <p>* Øve på å ta imot felles beskjeder</p>

KROPP, BEVELELSE, HELSE OG MAT

1-2 ÅRINGER:	3-4 ÅRINGER:	SKOLESTARTERE:
<p>* Vi gir barna erfaring med variert terreng ute og turer i nærmiljøet</p> <p>* Vi oppmuntrer barna til medvirkning i av og påkledning</p> <p>* Vi innøver gode vaner av håndvask før måltider og ved toalettbesøk</p> <p>* Måltidet skal være lystbetont. Gi tid, rom og et positivt forhold til mat</p>	<p>* Vi drar på ulike turmål som gir fysiske utfordringer</p> <p>* Barna klarer å kle på seg det meste av klærne sine</p> <p>* Vi samtaler om viktigheten av og praktiserer god hygiene</p> <p>* Barna er delaktige ved måltidet ved at de får smøre selv og rydde etter seg</p>	<p>* Barna får erfare å være ute i lengre tid med utfordrende aktiviteter</p> <p>* Barna klarer å kle av og på seg selv og foreslår selv hvilke klær de trenger</p> <p>* Barna bør være selvhjulpne ved toalettbesøk og håndvask skal være innlært</p> <p>* Vi samtaler om kosthold og ulike matvarer, hva kroppen trenger av mat, aktivitet og hvile</p>

KUNST, KULTUR, KREATIVITET		
1-2 ÅRINGER:	3-4 ÅRINGER:	SKOLESTARTERE:
<p>* Gjennom sang, dans og formingsaktiviteter lar vi barna få erfaringer med ulike materialer og grunnleggende teknikker.</p> <p>* Barna skal få erfaring med å bruke saks</p>	<p>* Barna øver seg på ulike finmotoriske aktiviteter</p> <p>* Barna øver seg på å bruke saks</p>	<p>* Barna mestrer ulike finmotoriske aktiviteter</p> <p>* Barna mestrer bruk av saks</p>

NÆRMILJØ OG SAMFUNN:		
1-2 ÅRINGER:	3-4 ÅRINGER:	SKOLESTARTERE:
<p>* Vi lar alle få delta og bidra i felles aktiviteter for at de skal få oppleve gleden ved fellesskapet</p> <p>* Vi er bevisst på de voksnes påvirkning som rollemodeller</p> <p>* Barna blir kjent i nærmiljøet rundt barnehagen</p>	<p>* Barna deltar i fellesaktiviteter utfra deres egne forutsetninger og øver på turtaking og å vise hensyn</p> <p>* Vi samtaler med barna om toleranse og respekt</p> <p>* Vi går på turer og utforsker skogen rundt oss</p>	<p>* Barna bidrar i fellesaktiviteter slik at de lærer å se seg selv i forhold til andre barn og voksne og å vise hensyn</p> <p>* Barna skal ha en inkluderende væremåte</p> <p>* Barna går på lengre og varierte turer</p>

ANTALL, ROM OG FORM		
1-2 ÅRINGER:	3-4 ÅRINGER:	SKOLESTARTERE:
<p>* Vi lar barna bli kjent med tallrekka fra 1-3</p> <p>* Barna skal oppleve en til en telling i lek og hverdagsaktiviteter</p> <p>* Barna skal bli kjent med ulike former, farger og figurer gjennom hverdagsaktiviteter og lek.</p> <p>* Barna får utforske og oppleve seg selv i rommet ved bruk av kroppen sin</p>	<p>* Vi lar barna bli kjent med tallrekka fra 1-10</p> <p>* Barna kan peke-telle fra 1-6</p> <p>* Barna lærer navn på ulike geometriske figurer</p> <p>* Barna får forståelse for begrepene lite, stor, under og over</p>	<p>* Barna skal bli kjent med tallrekka 1-20</p> <p>* Barna skal knytte tallene 1-6 til mengdeforståelse</p> <p>* Bevisstgjøre og automatisere barna på matematiske begreper</p>

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI		
1-2 ÅRINGER:	3-4 ÅRINGER	SKOLESTARTERE:
<ul style="list-style-type: none"> * Vi markerer ulike tradisjonelle høytider * Vi samtaler, synger og forteller om ulike følelser og sinnsstemninger, og hjelper barna til å sette ord på følelser * Barna blir kjent med ulike ansiktsuttrykk knyttet til følelser * Barna blir korrigert og snakket med når de gjør noe mot andre som ikke er greit 	<ul style="list-style-type: none"> * Vi har undrende samtaler om hvorfor vi markerer ulike tradisjonelle høytider * Vi hjelper barna til å reflektere over følelser og egne handlinger * Barna skal lære å sette grenser for seg selv, og respektere andres grenser 	<ul style="list-style-type: none"> * Vi har undrende samtaler om hvorfor vi markerer ulike tradisjonelle høytider og barna deltar i forberedelsene til disse * Vi bevisstgjør barna til å være oppmerksom på følelsesuttrykk hos andre. * Barna skal lære seg å håndtere konflikter, hvordan vi er mot hverandre og konsekvensene av valg vi tar

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI		
1-2 ÅRINGER:	3-4 ÅRINGER	SKOLESTARTERE:
<ul style="list-style-type: none"> * Vi undrer oss og følger med på endringer i naturen * Barna har korte turer i nærmiljøet * Bli oppmerksom på at vi skal ta vare på naturen ved at vi rydder etter oss og tar med søppel * Vi utfører enkle eksperimenter sammen med barna 	<ul style="list-style-type: none"> * Vi utforsker endringer i naturen * Barna skal få gode holdninger til å være ute i all slags vær * Lære barna til å ha respekt for naturen og livet som lever der * Utfører eksperimenter og undrer oss over prosessen 	<ul style="list-style-type: none"> * Vi har egen turdag hver uke hovedsakelig opp til lavvoen * Gi barna gode naturopplevelser gjennom å være ute i naturen * Lære barna om gjenbruk og å ivareta naturen * Barna gjennomfører eksperimenter

TRYGGHETSUKA

Minst en uke i året arrangerer vi noe som vi har valgt å kalle Trygghetsuka.

Tema er: MINE GRENSER

Mål:

Barna skal bli bevisste på egne grenser, både i forhold til kroppslige og verbale utsagn

Barna skal vite noe om hva de skal gjøre dersom de opplever noe som ikke er greit.

Fokusområder:

- Min kropp – mine grenser
- Å være en god venn (forebygging mot mobbing)
- Gode, dårlige og ulovlige hemmeligheter

HVORDAN JOBBER VI:

Barna blir inndelt i grupper utfra alder og modenhet. Vi har utarbeidet en progresjonsplan for hvert alderstrinn. Det er viktig at barnet er med på en gruppe hvor det vil ha et godt utbytte av innholdet i det vi jobber med.

Innholdet skal jobbes med/lekes med i samlinger/tilrettelagte grupper.

Gruppestørrelse vil være godt gjennomtenkt.

Barnehagen ser alvorlig på mobbing og krenkelser av barn. Vi har nulltoleranse for dette.

Dersom dette skulle forekomme vil følgende handlingsplan bli fulgt:

- Barnehagen informerer foreldre i årsplan del 1 om rutinen
- Barnehagen setter klare og forståelige grenser for akseptabel oppførsel
- Barnehagen ser på voksnes atferd og holdninger
- Barna oppfordres til å si ifra hvis de ser andre blir plaget eller selv blir mobbet
- Hvis foreldre gir tilbakemelding/ er bekymret for at barnet mistrives i barnehagen skal det tas på alvor
- Hvis personalet ser at barn blir mobbet/ plaget gripes det inn umiddelbart
- Barnehagen gjennomfører samtaler med involverte barn
- Ansatte informeres om situasjonen og observerer de involverte barna, og utarbeider felles strategi ved gjentakelse
- Barnehagen kontakter de involverte barnas hjem
- Barnehagen vurderer møter med foreldre, der forslag til tiltak legges frem. Referat skrives fra alle møter
- Barnehagen drøfter/ informerer om videre tiltak på avdelingsmøter
- Barnehagen utarbeider tiltaksplan
- Barnehagen iverksetter tiltak mot enkeltindivider, grupper og hele miljøet
- Barnehagen vurderer kontakt med andre hjelpeinstanser
- Barnehagen sørger for oppfølging av involverte barn og evaluering av tiltak

BURSDAGSFEIRING I BARNEHAGEGÅRDEN

Bursdag er en av de viktigste dagene på hele året for barna.

Vi synes det derfor er riktig med en skikkelig markering.

Barna blir feiret med sang og krone.

Når det er bursdag har vi lunchbuffè. Vi har en meny med flere retter og bursdagsbarnet kan velge tre retter fra menyen.

